

a úkonech, jde o smlouvu zákonem zapovězenou a podle Šu 879 obč. zák. nicotnou, která nemá právního účinku. V důsledku toho užívá žalovaný bytu bez právního důvodu a jest povinen jej vykliditi (v tom smyslu také rozh. čís. 852 sb. n. s.). K vývodům dovolacího spisu jest dodati ještě toto: Názor žalovaného, že zákon klade hlavní váhu na slovo »měna« a že zakázal jen úmluvy nájemného v cizozemské měně, protože by jinak byl stačil příkaz, že nájemné musí býti smluveno »v penězích«, čímž by se již samo rozumělo, že v penězích měny československé; že si nelze domyslíti důvod, proč by nájemné nemohlo býti smluveno i v jiném plnění, které má peněžní hodnotu, a že tedy jde toliko o měnově-technický ochranný prostředek, nemá ani v doslovu ani v účelu zákona opory. Zákon praví jasně, že nájemné smí býti »smluveno a placeno« jen v penězích měny stanovené zákonem ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n., tedy jak v penězích, tak ve měně československé, naopak, že nesmí býti smluveno a placeno ani v něčem jiném než v penězích a ani v jiných penězích, než měny československé. Obojího jest k platnosti smlouvy třeba, neboť jinaké nájemné bylo by po dobu účinnosti zákonů o ochraně nájemníků »protizákonné« (§§ 1092 a 1054 obč. zák.). Účelem zákona bylo odejmouti pronajímatelům příležitost, by ujednáním nájemného v jiných plněních, než v penězích, vykořisťovali bytovou tíseň ve svůj prospěch a v neprospěch nájemníků, by tedy v této formě nájemné nepřipustně nezvyšovali. Tomu svědčí i systematické zařazení Šu 19 (dříve Šu 13) mezi §§ 18 a 20 (dříve mezi §§ 12 a 14), které sledují též účel, totiž zabrániti příležitosti k bytové lichvě. Zákaz je naprostý a platí i tehdy, kdyby snad i nájemníkovi bylo milejším plnění nájemné v dávkách nepeněžních.

Čís. 7044.

Příslušnost pro žalobu o zmatečnost a pro žalobu o obnovu jest výlučnou.

Pro žalobu o obnovu z důvodu Šu 530 čís. 7 c. ř. s. jest soud vyšší stolice příslušným pouze tehdy, doznala-li skutková podstata rozsudku prvního soudu ve vyšší stolici změny novými skutkovými zjištěními a dotýká-li se důvod obnovy jen těchto nových skutkových zjištění.

(Rozh. ze dne 5. května 1927, R II 120/27.)

Žalobu o obnovu z důvodu čís. 7 Šu 530 c. ř. s. zadal žalobce na odvolacím soudě, jenž ji odmítl, ježto by přednesení skutečností uplatňovaných v žalobě o obnovu, jakož i provedení důkazů o skutečnostech těch nabídnutých nemohlo způsobiti pro žalobce příznivější rozhodnutí ve věci hlavní. Ne j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Příslušnost ku projednávání žalob pro zmatečnost a žalob o obnovu v Šu 532 c. ř. s. stanovená jest výlučná a jest ji zkoumati nejen při vy-

řizování žalob, nýbrž i v každém období řízení o nich z povinnosti úřední (§ 538 první odstavec, § 240 druhý odstavec c. ř. s.). Soud odvolací, u něhož byla v souzeném případě žaloba o obnovu podána, nezmiňuje se výslovně o tom, zda svou příslušnost k rozhodování o této žalobě zkoumal, leč z toho, že odmítl žalobu z jiného důvodu než pro nepřislušnost, nutno souditi, že se považoval za příslušna. Nejvyšší soud, prozkoumaj spisy, dospěl k názoru, že příslušnost odvolacího soudu není opodstatněna. V §u 532, druhý odstavec c. ř. s. je vyslovena zásada, že žalobu o obnovu z důvodů uvedených v §u 530 čís. 1 až 3, 5 až 7 a v §u 531 c. ř. s. podati jest u procesního soudu první stolice, a stanovena výjimka z této zásady pro případy, ve kterých uplatňovaným důvodem obnovy je stížen toliko rozsudek vyšší stolice. V těchto případech jest žalobu o obnovu podati u soudu vyšší stolice, jehož rozsudek je tímto důvodem obnovy dotčen. Při zkoumání příslušnosti s tohoto hlediska není však rozhodným, že teprve rozsudkem vyšší stolice byl dán podnět k žalobě o obnovu, zvláště pak, že ten, kdo se obnovy domáhá, teprve ve vyšší stolici spor prosoudil, nýbrž záleží pouze na tom, dotýká-li se důvod obnovy pouze rozsudku soudu vyššího či také rozsudků soudů nižších. Ve případech obnovy z důvodu §u 530 čís. 7 c. ř. s. jest příslušným pro žalobu soud vyšší stolice jen tehdy, doznala-li skutková podstata rozsudku prvního soudu ve vyšší stolici změny novými skutkovými zjištěními a dotýká-li se důvod obnovy jen těchto nových skutkových zjištění (srov. materialie k c. ř. s. I. str. 370, 371). V případě, o který tu jde, zůstal skutkový základ prvním soudem zjištěný ve druhé stolici nezměněn a ke změně rozhodnutí prvního soudu v neprospěch strany žalující došlo ve druhé stolici jen proto, že soud odvolací nazíral na věc po stránce právní jinak než soud první. Účelem nynější žaloby o obnovu jest doplniti skutkovou podstatu prvním soudem zjištěnou novými skutečnostmi ve smyslu §u 530 čís. 7 c. ř. s. Důvod obnovy dotýká se tudíž skutkového základu, na němž je vybudován nejen rozsudek soudu odvolacího, nýbrž i rozsudek soudu prvního, a tím, ježto skutková zjištění jsou částí rozsudku, též obou rozsudků nižších soudů. Bylo tudíž žalobu o obnovu podati u krajského soudu v Olomouci jako soudu dle §u 532 druhý odstavec první věta c. ř. s. výlučně příslušného. Mor. sl. vrchní zemský soud nebyl k jednání o této žalobě příslušným a proto měl odmítnouti žalobu z tohoto důvodu (§ 538, § 230, druhý odstavec, c. ř. s.). Za tohoto stavu ob stojí napadené usnesení z důvodu právě uvedeného a není třeba probírat otázku, byly-li správnými i důvody odmítací v onom usnesení uplatněné.

Čís. 7045.

Vyvláštění domu k účelům asanačním v Praze (zákon ze dne 11. února 1893, čís. 22 ř. zák.).

»Odškodněním« ve smyslu § 365 obč. zák. není nikterak pouze obecná (odhadní) cena, nýbrž plná náhrada veškeré škody utrpěné vy-